

2360 OUD-TURNHOUT
G.P.P./8/1438

CORSENDONCA

HEEMKUNDEKRING V.Z.W.
OUD-TURNHOUT

CORSENDONCA INFO

Trimestriëel tijdschrift

Jaargang 1 nr. 4 december 1984

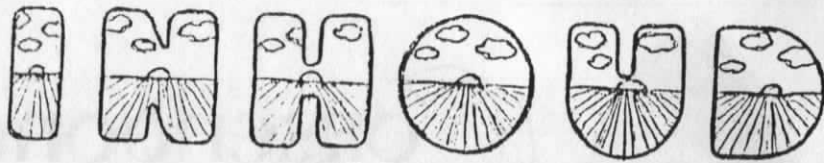
V.U. : H. Miguet

Sprinkhanenweg 4

2360 Oud-Turnhout

*Hugo Miguet
Sprinkhanenweg 4
2360 Oud-Turnhout.*

Redaktioneel	1
Corsendonca nieuws	3
Publikaties en activiteiten	7
Mededeling actieve leden	9

Redaktioneel.

Zo, het laatste nummer van de eerste jaargang van Corsendonca Info zit erop. Een reden om even een balans op te maken van dit eerste werkjaar van dit blad.

Zoals onze voorzitter reeds schreef in de inleiding van "Oud-Turnhout en zijn verleden deel I", dient een heemkundekring naar buiten te treden in publikaties. We doen dan ook ons best om hieraan niet te kort te schieten. Toch blijft de afstand tussen leden en kring groot. Daarom werd besloten om een informatieblad uit te brengen, om beter contact te onderhouden met de leden.

Toen wij ongeveer een jaar geleden begonnen met dit informatieblad, was het voor ons een stap in het duister. We hebben dan ook het nodige leergeld moeten betalen. Het formaat werd aangepast en ook hebben we getracht om reeds met "vaste" rubrieken te werken, dit ondanks het nodige tasten en zoeken. Toch blijft de datum van verschijning nog grillig. Maar men moet er rekening mee houden dat dit blad, hoe gescheiden ook van de andere publikaties, sterk afhankelijk is van die uitgaven. Zo is de datum van de huidige verschijning bijna volkomen bepaald door "Oud-Turnhout en

zijn verleden deel II", maar daarover meer verder in dit nummer.

Het is nu wel het ideale moment om goede voornemens te maken. Ons eerste objektief zal dan ook zijn om de vorm en inhoud voor de toekomst te bestendigen. Doch wij zouden nog een stapje verder willen zetten, alhoewel dit misschien nog niet direkt voor de zeer nabije toekomst zal zijn. De redaktie loopt met de plannen rond om eveneens in dit informatieblad korte artikels te publiceren, zodat Corsendonca Info meer zal zijn dan een blad papier dat gebruikt wordt om onder het nieuwjaarspintje te leggen.

En nu we toch over goede voornemens en toekomstwensen bezig zijn, laten we dan ook even naar de nabije toekomst kijken. Langs deze weg biedt de heemkundekring Corsendonca de beste wensen aan voor het nieuwe jaar 1985!!

De redaktie.

Corsendonca-nieuws.

Oud-Turnhout en zijn verleden deel II.

In de loop van maart 1985 komt "Oud-Turnhout en zijn verleden II" van de pers. Een aantal leden van Corsendonca hebben in de voorbije maanden weer ijverig gewerkt om een aantal onderwerpen uit te diepen en publicatieklaar te krijgen. Wij bieden weer een ruim gamma van bijdragen aan, waarin iedereen wel iets vindt dat in zijn interessesfeer ligt.

Zoals beloofd in het vorige nummer van Corsendonca Info, krijgt U hier een overzicht van de artikels die aan bod zullen komen in het nieuw boek. Volgende titels zullen terug te vinden zijn :

- de fanfare "De Burgerzonen", door Paul Bastijns en Guy Boogers.
- Moeder Dockx, de ongeëvenaarde eeuweling uit Schoonbroek, door Leo Verstraelen.
- de kapelletjes in Oud-Turnhout, door Roger Haeseldonckx, Antoon Hemelaer en Leo Verstraelen.
- oorlogsgruwelen te Oud-Turnhout op 14 mei 1940, door Hugo Liguët.
- Administratief taalgebruik in het gemeentebestuur van Oud-Turnhout, door Hilde Sels.
- Boerenverhuis, door Gustaaf Aerts.
- Laat-Middeleeuwse waterputten te Oud-Turnhout, door Stefan Vandenberghe en Leen Vanherle.

- mijn grootvader Alfons Van loon, door Dirk Van loon.
- Garcel- en Biemmakerij "Bij den Dikke", door Jef Hens en Hilde Sels.
- De evolutie van het landschap in de Kempen, door Louis Cuylaerts.
- "125 jaar Oud-Turnhout" in beeld, door Leo Verstaelen.
- mevrouw Misonne-Boone 100 jaar, door Gust Sels.

Wij hopen dat iedereen in dit aanbod van onderwerpen zijn gading zal vinden. In de loop van de komende weken krijgen onze leden de gelegenheid, tegen gunstvoorwaarden, op dit boek in te tekenen. Hiervoor volgt nog een afzonderlijk bericht.

H.N.

BTK-projekt in opdracht van de gemeente.

Tussen 2 november 1983 en 31 oktober 1984 werkten 5 mensen in het kader van een BTK-projekt, aangevraagd door de gemeente Oud-Turnhout. Het waren Betti Jonckers, Vera Matheussen, Francine Moonen, Marleen Stoops en Jef Stevens, die later vervangen werd door Guy Boogers. Het ging om een projekt dat grotendeels heemkundig werk betróf. Op het stadsarchief te Turnhout hebben deze mensen de weekbladen "De Kempenaar, De Week en het Aanbõndigingsblad" doorgenomen en

meer informatie kwijt willen doe dat dan gerust op een extra blad papier. Ik denk hier met name aan de gevallen waarin iemand zich de tekst van bepaalde liedjes volledig kan herinneren. Dergelijke liedteksten zijn zeer welkom ! Hetzelfde geldt voor foto's.

Het is de bedoeling de met deze enquète verkregen informatie tot een artikel voor een van onze volgende publicaties te verwerken. De formulieren kan u opsturen naar onderstaand adres :

Enquète
Hilde Sels
De Paepestraat 51 A
2410 Herentals

Bijkomende inlichtingen kunnen ingewonnen worden bij Hilde Sels op telefoonnummer 014/22.14.71. Alvast hartelijk bedankt voor de medewerking !

Hilde Sels

-Volwassenen :

10. Wordt er in school aandacht besteed aan het fenomeen van de Drie Koningen (....)-zangers ? Zo ja :

-In welke les ?

-In welk leerjaar (leerjaren) ?

5. Tot welke leeftijdsgroep behoren de zingende kinderen ?

6. Kwamen er ook volwassenen langs ? Zo ja : tot welke vereniging behoorden ze ?

In welke leeftijdsgroep hoorden zij thuis ?

Waarom kwamen deze volwassenen langs (duid aan) ?

Geldinzameling

Plezier

Traditie

..... (andere redenen)

7a. Hoe waren de kinderen gekleed (duid aan) ?

Ster

Kroon

Lampion

Muziekinstrument

..... (andere attributen)

11. Schenkt het verenigingsleven aandacht aan het fenomeen ?
Zo ja :

-Welke vereniging ?

-Op welke wijze ?

12. Schenkt het Gemeentebestuur aandacht aan het fenomeen ?
Duidt eventueel de manier waarop :

Waarschuwingsborden in het verkeer ("Zingende kinderen")

Organisatie van wedstrijden

..... (andere)

13. Hoe wordt het zingen ervaren (duid aan en geef uitleg)

Negatief

Waarom negatief ?

Positief

Waarom positief ?

14. Bent u zelf ooit gaan zingen ?

Is er veel veranderd ten opzichte van vroeger ?

Enquête
p. 2

Naam :

Adres :

Geboortedatum :

Beroep :

1. Naam van de feestdag waarop de kinderen komen zingen :
2. Duid aan wanneer de kinderen komen :
Op de feestdag zelf
Een andere dag :
3. Op welk moment van de dag komen ze ?
4. Hoeveel kinderen zijn er bij u langsgeweest ?
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
(zet een cirkel rond het juiste aantal)

: namen :

9. Welke beloning krijgen de

: gedruozed nauessawlon jooq narepai17

: Liederen door kinderen gezongen

8. Welke liederen werden gezongen? Als u zich teksten herinnert, teken deze op het apart bijgevoegde blad op.

.....
(andere attributen)

Muziekinstrument

- Ster
- Kroon
- Lampion

7b. Hoe waren de voluwassawlon narepai17 (naam duid) beelkag nauessawlon narepai17?

Zoals beloofd in het vorige nummer, krijgt u nu een vragenlijst in verband met onze jeugd die op bepaalde dagen zingend door de straten trekt. Het gaat hier om een fenomeen dat op sommige plaatsen aan het uitsterven is en op andere een heropleving kent. Daarom leek het mij interessant de situatie in Oud-turnhout eens nader te bekijken. Vermits in sommige gehuchten de kinderen meer dan eens per jaar rondkomen, wil ik u vragen per gelegenheid een **apart blad** te nemen voor de duidelijkheid. Dat wil dus zeggen: een enquêteblad voor Drie Koningen en nog een voor Onnozele Kinderen bijvoorbeeld (als de kinderen in uw buurt bij beide gelegenheden rondkomen).

Daarom is het bij het begin van elk formulier van belang duidelijk in te vullen om welke feestdag het precies gaat! Ook de dagen die al voorbij zijn komen nog in aanmerking. Ik denk hierbij bijvoorbeeld aan Schoonbroek waar Sint-Maarten gevierd wordt. U kan zich waarschijnlijk nog wel wat herinneren van die dag en op basis daarvan de vragen invullen.

U hoeft zich niet te beperken tot het vragenblad. Mocht u

genoteerd op welk ogenblik hierin over Oud-Turnhout iets verscheen. Deze gegevens hebben zij op steekkaart gebracht, zodat iedereen op dit ogenblik vrij vlug kan te weten komen wat er over onze gemeente in de regionale pers verscheen.

Twee mensen zijn gedurende enkele maanden met het klasseren van het gemeentearchief bezig geweest. De dokumenten werden per rubriek samengebracht en in de mate van het mogelijke chronologisch gerangschikt. Men heeft alle gemeenteraadsverslagen, vanaf de onafhankelijkheid, doorgenomen en de agendapunten werden in lijsten opgenomen. Zo kan men nu, zonder de originele dokumenten steeds te moeten doorzoeken, vlug weten wanneer over een bepaald onderwerp op de gemeenteraad werd gesproken.

Van de verenigingen trachtte men in 't kort een inventaris op te maken over geschiedenis, dokumenten, foto's en andere wetenswaardigheden die bij het bestuur of bij de leden nog aanwezig zijn.

Tenslotte zijn enkele mensen van de ploeg gedurende meerdere maanden op bezoek geweest bij oudere inwoners van ons dorp. Ze stelden daar vragen over gebruiken bij geboorte, doopsel, huwelijk, overlijden, jeugdijaren, oorlog enz. Op die manier zal

men nu in staat zijn een vrij goed beeld te krijgen over leefgewoonten in Oud-Turnhout een halve eeuw tot een kwarteeuw geleden. Het werk dat de mensen van deze ploeg hebben verzet in die maanden is heemkundig van zeer groot belang. De kring heeft op die manier een schat aan informatie bij gekregen, die in de nabije toekomst zeker zal verwerkt worden tot een aan het publiek presenteerbaar geheel.

Wij wensen daarom langs deze weg nogmaals de mensen die dat werk hebben verzet van harte te danken. Wij hopen tevens dat ze met wat plezier zullen terugdenken aan die periode.

H.M.

Publikaties en activiteiten.

Publikaties. (België).

- De Vlierbes (Beerse - Vlimmeren) heeft zopas zijn 6° jaarboek gepubliceerd (1984). Tevens zijn de jaargangen 81/82/83 nog te verkrijgen tegen de prijs van 400 frank per exemplaar. Kontakt op nemen met Jos Helsen, Zuidstraat 25, 2340 Beerse.
- De Laakdalse werkgroep voor geschiedenis en heemkunde publiceerde zijn derde jaarboek. Het 192 pagina's tellende boek kost 450BF en is te verkrijgen door storting op rekening 001-1290541-32, ten name van LWGH.
- De heemkundekring Marcblas van Merksplas publiceerde "Het Merksplas oorlogsboek". Het werk telt 360 pagina's en is te bestellen bij Karel Govaerts Hoeverstraat 29, 2330 Merksplas. Ook het eerste werkje, Merksplasse missionarissen is nog te verkrijgen.

Nederland.

- Onlangs verscheen deel 3 van "Kroniek van de Kempen". Dit werk is te verkrijgen tegen de prijs van 36,90 gulden. Ook de delen 1 en 2 (30,30 en 34,85 gulden) zijn nog te bekomen.
- De 275 jarige geschiedenis van de Sint-Nicolaasgilde van Valkenswaard werd te boek gesteld. "Onder de schutse van de gilde" kost 38,50 gulden.

- Van Nuenen bestaat er een fotoboek, nl. "Oud-Nuenen achteraf bekeken". Dit werk kost 36 gulden.
- Ook verscheen er een fotoboek "Eindhoven vroeger en nu". Prijs : 29,90 gulden.
- Van de hand van Drs. H. van der Heyden is het boek "Groot geweld in kleine dorpen". Dit werk handelt over de Kempen in de 17^e eeuw.

Alle hogervermelde werken zijn te verkrijgen bij volgende boekhandels : Peeters te Bladel, Huijbregts te Eersel, Megens te Reusel ofwel rechtstreeks bij drukkerij-uitgeverij De Kempen B.V., Industrieweg 23 5527 ZG Hapert.

- De Stichting Brabants Heem, de overkoepelende organisatie van Brabantse heemkrederingen (67 aangesloten verenigingen) heeft het 4^e nummer van hun tijdschrift van dit jaar (reeds de 36^e jaargang) uitgebracht. De 60 bladzijden informatie zijn de bekomen door contact op te nemen met A. Dams, Loon 7, 5581 VH Waalre.

Aktiviteiten (België).

- Tot en met 6 januari 85 gaan er in de Warande te Turnhout 2 tentoonstellingen door, m.n. Kant in Turnhout en Korsendonk en de moderne devotie. Openingsuren di-wo-do-vr van 14.00 tot 18.00 u en za-zo van 10.00 tot 12.00 u en 14.00 tot 18.00u. Gesloten

op 31/12 en 1 en 2/1.

- De Vlierbos organiseert op ma 31/12 op het gemeenteplein van Vlimmeren een opname op band van nieuwejaarsliedjes. Deze activiteit vangt aan om 9.00 u en eindigt om 12.00 u.

Op 25/2 gaat er een voordracht door in zaal Modest, Kerkplein te Beerse om 19.30 u over "Onze molens, hun geschiedenis, hun betekenis". De spreker is : K. Vandenbosch.
Nederland.

- In Oirschot is er een nieuwe kunstgalerij gevestigd, gespecialiseerd in Kempische schilders uit de periode 1900-1940. De Brabantse kunstgalerij is gevestigd in de Kanaalstraat 33 te Oirschot. Openingsuren : vr 17.00 tot 21.00 u en za zo van 13.00 tot 17.00 u.

W.v.H.

Belangrijke mededeling voor de actieve leden.

Op donderdag 27 december 1984 gaat een vergadering door in de Heischuur om 20.00 u.